

Socionomutbildning på yrkeshögskolor

Främjare av
välmående och jämlikhet
vid olika livsskedan

Rapport om resultat för utredningen inom socialområdet

Rådet för yrkeshögskolornas rektorer
Arene rf 2017

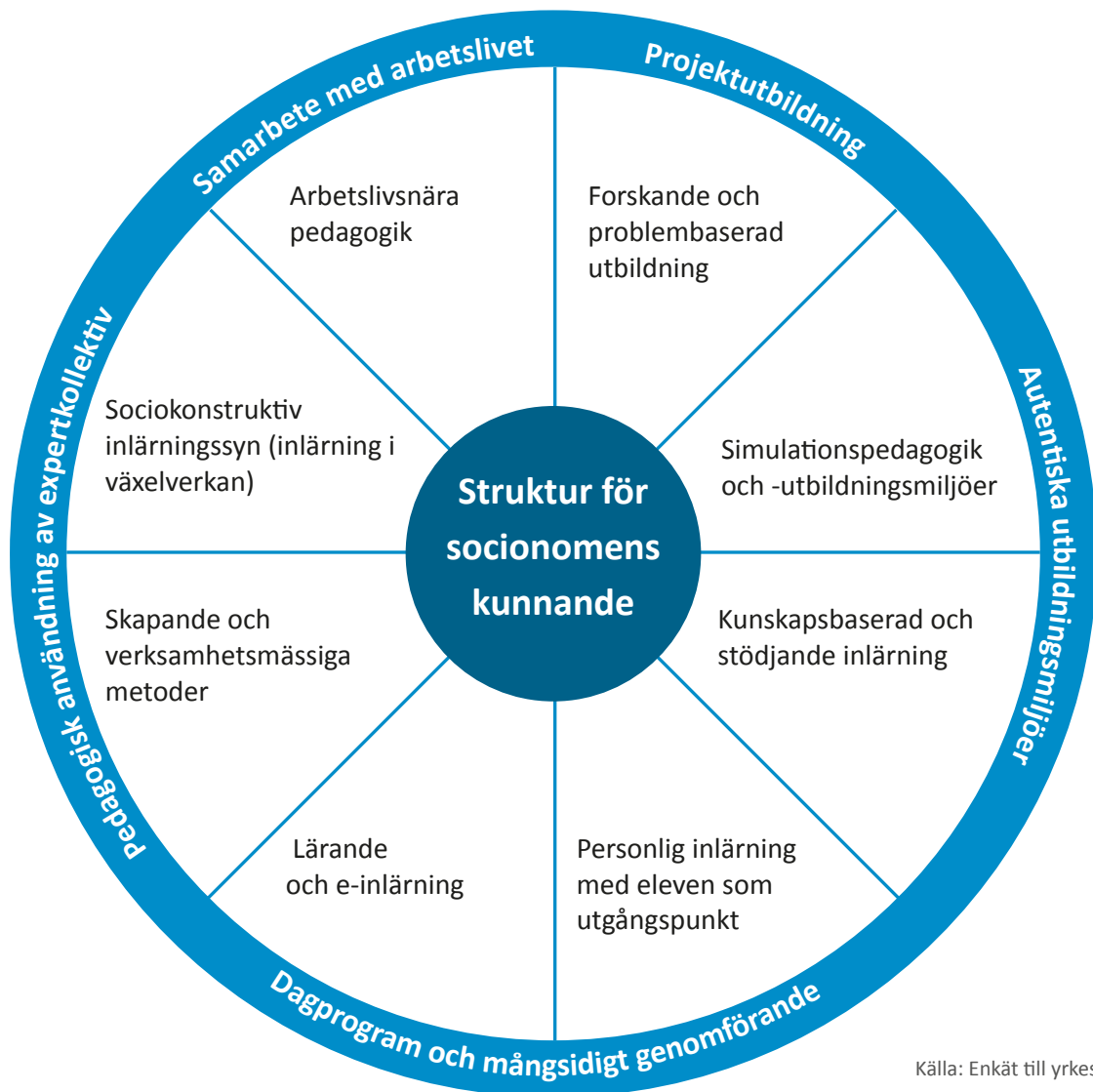
Utbildning inom socialområdet - Fakta

- ▶ År 2016 examinerades **2 278 socionomer med YH-examen eller HYH-examen.**
- ▶ Av personalen på yrkeshögskolans utbildning inom socialområdet och FUI-verksamhet har **19 % en doktorsexamen.**
- ▶ Yrkeshögskolorna utbildar **80 %** av arbetstagarna med **höskoleutbildning** och **30 % av hela arbetskraften inom social- och hälsovården.**
- ▶ Utbildning inom socialområdet erbjuds på **20 yrkeshögskolor** samt i närapå varje landskap.
- ▶ FUI-verksamhetens totalvolym inom socialområdet är ungefär **9,5 M €.**
- ▶ Av de nyexaminerade socionomerna arbetar **29 % som barnträdgårdslärare, 17 % som handledare** och **15 % som socialhandledare.** Av socionomerna är **2 %** verksamma som **företagare** fem år efter examen.
- ▶ Med socionomutbildning kan du få arbete inom den privata, offentliga och till och med tredje sektorn. Sysselsättningsgraden är hög: av dem som genomfört lägre högskoleexamen är endast **5,4 %** och av dem som genomfört HYH-examen är endast **2,2 %** arbetslösa ett år efter examen.

Utredningens viktigaste budskap

- ▶ Socionomernas kunskapsgrund baseras på samhällsvetenskap och pedagogik.
- ▶ Socionomerna (YH) har ett brett och vidsträckt kunnande inom socialområdet, vilket är en unik styrka för utbildningen.
- ▶ Dessutom har socionomerna djupgående specialkunskaper för olika livsskeden, kundgrupper samt arbetsmetoder.
- ▶ Inom småbarnsfostran fungerar socionomerna (YH) som stöd för barnens uppväxt och utveckling samt även för familjernas välmående.
- ▶ Innovativa pedagogiska lösningar tillsammans med mångsidiga arbetslivskontakter ger stark beredskap för arbetslivet och dess utveckling.
- ▶ Högre YH-utbildning förnyar arbetslivet och har en central roll för utveckling av tjänster och metoder inom arbetslivet.
- ▶ Yrkeshögskolornas mångsidiga FUI-verksamhet skapar kunskaper som förnyar socialområdet.

Pedagogiska lösningar för socionomexamen

Källa: Enkät till yrkeshögskolor

Högskolepolitiska meddelanden

- ▶ Yrkeshögskoleutbildning och FUI-verksamhet inom socialområdet bör nyttjas mer än tidigare i social- och hälsovårdsreformen.
- ▶ I arbetet med småbarnsfostran behövs socionomernas pedagogiska kunnande som är förankrat i samhället.
- ▶ Yrkeshögskolorna har förbundit sig till att utveckla kvalitativ småbarnsfostran som motsvarar det växande arbetskraftsbehovet inom branschen.
- ▶ Det kunnande som socionomutbildningen (inkl. högre YH) skapar måste identifieras bättre vid framtagning av uppgiftsbaserade behörighetskrav.

Socionomerna har ett vidsträckt kunnande djupgående specialkunskaper

Kompetens och yrkeskunnande för socionomer (YH)

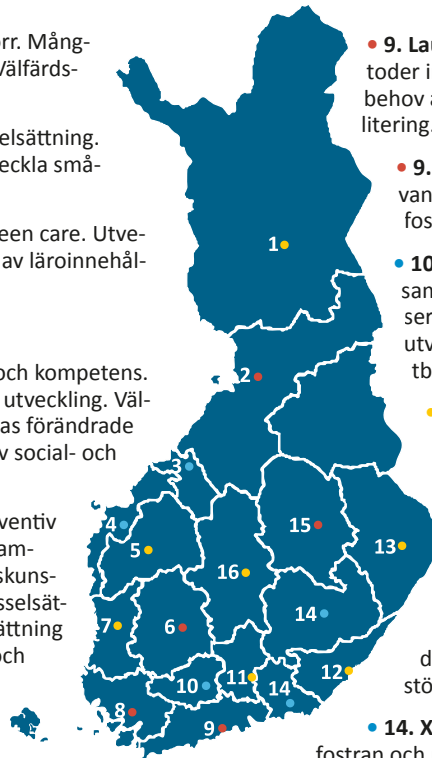
<p>Etiskt kunnande inom socialområdet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Främjande av människovärde, jämlikhet och rättvisa • Etiskt grundade reflektioner av den egna verksamheten och yrkesområdets verksamhet
<p>Kunnande inom kundarbete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skapandet av en relation med yrkesmässig växelverkan samt bedömning av servicebehov • Val av arbetsmetoder som är lämpade för situationen • Process som syftar till förändring, multiprofessionalitet • Kunskaper i bedömning och dokumentation av kundarbetet
<p>Kunskaper om socialområdets tjänstesystem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jänstehandlingsprocess och koordinering av tjänster samt anpassning till situationer och resurser • Tjänsternas verksamhetslogik, ramvillkor och juridisk förordningsgrund • Arbete vid kontaktytor och nätverk
<p>Kritiskt och deltagande samhällskunnande</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Främjande av socialt deltagande och välmående • Förebyggande av utfrysning i gemenskaper och i samhället • Deltagande och medgripande verksamhetsmetoder • Påverkansarbete
<p>Kunnande om vetenskaplig utveckling och innovationer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skapande, tolkning, användning och fördelning av vetenskaplig information • Nyttjande av innovativa metoder vid utveckling av arbetslivet
<p>Kunnande om arbetskollektiv, ledarskap och företagande</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nära ledarskap • Bedömning av arbetets kvalitet, resultat och påverkan • Ledning av utvecklingsprojekt • Grunder för företagande inom socialområdet och småbarnsfostran

Kompetens och kunskaper inom småbarnsfostran för socionomer (YH)

Etiskt kunnande inom socialområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Främjandet av verksamhet enligt konventionen om barnets rättigheter, vilket förstärker barnens deltagande, välmående, skötsel och skydd • Reflektion av den egna verksamheten
Kunskaper inom kundarbete	<ul style="list-style-type: none"> • Planering, genomförande, dokumentation och bedömning av pedagogisk verksamhet • Förståelse för lekens betydelse och stödande av barnens stödrelationer som källa för barnets utveckling, inläring och välmående • Tidigt och rätt riktat stöd för barnet och familjen • Stärkande av familjernas uppfostringsarbeten och gemenskap
Kunskaper om socialområdets tjänstesystem	<ul style="list-style-type: none"> • Kunskap om styrande normer och lagstiftning för samt ordnandet av småbarnsfostran • Tjänststyrning och samverkansarbete baserat på familjernas behov i servicesystemet för social och hälsovården • Multiprofessionellt samarbete
Kritiskt och deltagande samhällskunskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Främjande av att barnet och föräldrarna ska bli hörda och delta i samhället • Stärkande av barnens funktionalitet och stödrelationer • Samhälleligt påverkansarbete vid utveckling av småbarnsfostran samt dess utbildning
Kunskaper om vetenskaplig utveckling och innovationer	<ul style="list-style-type: none"> • Bedömning och utveckling av småbarnsfostrans pedagogiska verksamhet samt organisationskultur • Tillämpning av vetenskapliga metoder inom arbetet för småbarnsfostran samt nyttjande av framtagna resultat för att utveckla metoderna inom småbarnsfostran
Kunskaper om arbetskollektiv, ledarskap och företagande	<ul style="list-style-type: none"> • Nära ledarskap • Ledning av uppfostringskollektivets pedagogiska verksamhet • Ansvar för det egna och uppfostringskollektivets arbetsvälmående

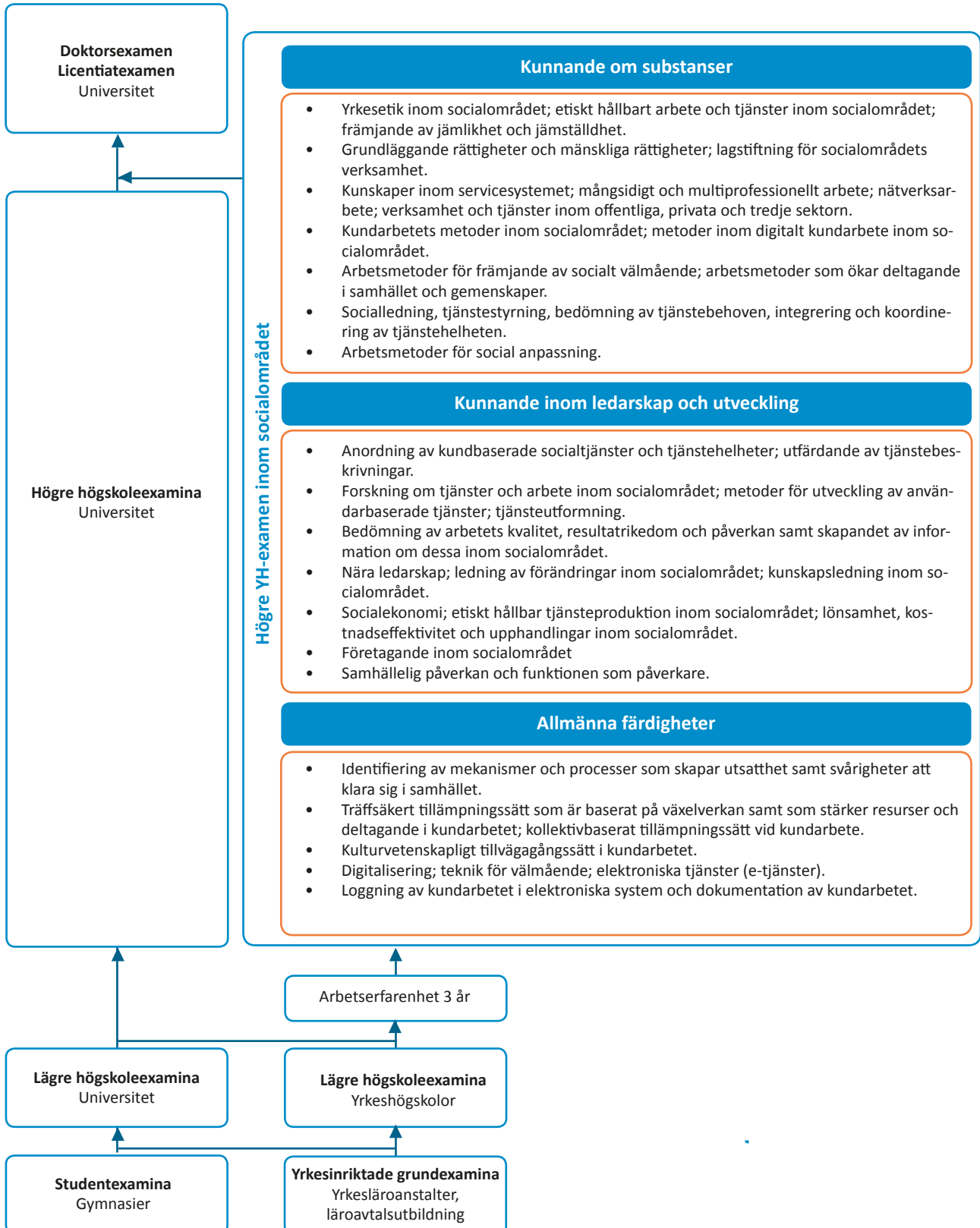
FUI-verksamhetens insatsområden inom yrkeshögskolornas socialområde

- **1. Lapplands YH:** Människors välfärd i norr. Mångsidig rehabilitering och funktionsförmåga. Välfärdsteknologi och digitala lösningar.
- **2. OAMK:** Stöda ungas karriärer och sysselsättning. Utveckla alkohol- och drogprevention. Utveckla småbarnsfostran.
- **3. Centria:** Fostran: Småbarnsfostran. Green care. Utveckling av simulationspedagogik Utveckling av läroinnehållet för social rehabilitering.
- **4. VAMK:** Välfärdsteknologi
- **4. Novia:** Interprofessionellt samarbete och kompetens. Möjligheterna med digital och teknologisk utveckling. Välfärdsteknologi. Speciellt skärgårdsmiljöernas förändrade befolkningsstruktur och minskade utbud av social- och hälsovårdsservice.
- **5. SeAMK:** Föräldraskap. Somebody: preventiv metod för barnskydds- och ungdomsverksamhet. Utveckling av ledarskaps- och förmanskunskaper samt arbetsgemenskaper. Främja sysselsättning bland rehabiliteringsklienter. Sysselsättning och rehabilitering. Tillgänglighet för barn och unga, lekverksamhet inom småbarnsfostran.
- **6. TAMK:** Nya verksamhetsmodeller för social- och hälsovårdstjänster. Mångsidighet. Främja deltagande och minimera utsatthet, främja sysselsättning, främja arbetshälsa och ledarkunskaper samt barnskydds- och familjeverksamhet och mångkulturellt arbete.
- **7. SAMK:** Vanhemmuus. Somebody: ennaltaehkäisevä lastensuojelu- ja nuorisotyön menetelmä. Johtajuus- ja esimiestaitojen & työyhteisöjen kehittäminen. Mielenterveyskuntoutujien työllisyyden edistäminen. Työllisyys- ja kuntoutus. Lasten ja nuorten esteettömyys, varhaiskasvatuksen leikkitoiminta.
- **8. TuAMK:** Aktiv vuxenhet, arbete och funktionsförmåga. Barn och ungdomars delaktighet. Äldre människor. Förändrat servicesystem. Mångsidighet.
- **9. Arcada:** Processer och strukturer på individens, gruppens och samhällets nivå som stöder människors delaktighet och sociala integration.
- **9. Diak:** Främja deltagande. Diakoni och fostran. Utveckling av servicesystemet.
- **9. Humak:** Utveckla, leda och handleda organisationer. Intervention och sysselsättning av invandrare. Alkohol- och drogprevention samt förebyggande mentalvård. Människorättsfostran för ungdomsarbetare.

- **9. Laurea:** Test, utvärdering och utveckling av metoder inom socialområdets kundarbete. Ändringsbehov av socialområdets kunnande. Social rehabilitering.
- **9. Metropolia:** Främja delaktighet: unga, invandrare och långtidsarbetslösa. Småbarnsfostran.
- **10. HAMK:** Barn-, ungdoms- och familjetjänster samt utvecklingen av dem; förebygga marginalisering. Stärka tillgänglighet. Stöda åldrandet och utveckla hemvården. Främja natur- och konsbaserad välfärd.
- **11. LAMK:** Välmående och starka individer och sammanslutningar i en komplex, dynamisk och digitaliserad värld.
- **12. Saimia:** Innovativ affärsverksamhet. Kundorienterade social- och hälsovårdstjänster.
- **13. Karelia:** Nya välfärdstjänster: förnya välfärdstjänster; utveckla mångsidiga produkter, tjänster och tekniska lösningar som stöder välfärd.
- **14. XAMK:** Naturbaserade metoder som stöd för fostran och rehabilitering inom socialområdet. Kulturkänslighet, samarbete med Ryssland. Metodbaserat utvecklingsarbete.
- **15. Savonia:** Tillämpad välfärdsteknologi: förändrade tjänster för barnfamiljer; äldre människor och hemvård. Barn-, ungdoms- och familjetjänster samt småbarnsfostran och tjänstestyrning.
- **16. JAMK:** Social rehabilitering och social delaktighet: Mångkulturellt arbete och arbete med etniska minoriteter, arbetslivsfärdigheter och sysselsättning, tjänster för barn och familjer, främja välfärdstjänster för studerande, familjers välfärd och delaktighet.
- **Självstyrande område** med ett universitet och ett universitetscentralsjukhus samt YH-utbildning inom social- och hälsovård
- **Självstyrande område** med ett universitet och ett sjukhus med omfattande jour samt YH-utbildning inom social- och hälsovård
- **Självstyrande område** med YH-utbildning inom social- och hälsovård.

Socialområdets yrkeshögskoleexamen motsvarar förändringarna i arbetslivet

Arenes socionomutbildning rapports arbetsgrupp

Mervi Vidgrén, rektor, Savonia

Päivi Karttunen, prorektor, TAMK

Yrkeshögskolornas nätverket för det sociala området
(arbetsutskottet och experter)

Arbetsgruppens sekreterare

Riitta Rissanen, verksamhetsdirektör, Arene

Juha Viitasaari, expert, Arene

Eerikki Vainio, expert, Arene

Layout, Heidi Pöysä

Ytterligare information

Arenes ordförande

Rektor Tapio Varmola

040 830 4100

tapio.varmola@seamk.fi

Läs mer på Arenes nätsidor.

Använda förkortningar:

Arcada	Yrkeshögskolan Arcada
Centria	Centria yrkeshögskola
Diak	Diakonia-ammattikorkeakoulu
Haaga-Helia	Haaga-Helia yrkeshögskola
Humak	Humanistiska yrkeshögskolan
HAMK	Tavastlands yrkeshögskola
JAMK	Jyväskylä yrkeshögskola
KAMK	Kajanalands yrkeshögskola
XAMK	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
LAMK	Lahtis yrkeshögskola
Laplands YH	Laplands yrkeshögskola
Laurea	Yrkeshögskolan Laurea

Metropolia	Yrkeshögskolan Metropolia
OAMK	Uleåborgs yrkeshögskola
Karelia	Karelia yrkeshögskola
PolAMK	Polisyrykeshögskolan
Saimia	Saimaa yrkeshögskola
SAMK	Satakunta yrkeshögskola
Savonia	Savonia yrkeshögskola
SeAMK	Seinäjäki yrkeshögskola
TAMK	Tammerfors yrkeshögskola
TuAMK	Åbo yrkeshögskola
VAMK	Vasa yrkeshögskola
Novia	Yrkeshögskolan Novia
HÅ	Högskolan på Åland